

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 6.6.2012

Číslo: Ročník 22 (2012), Číslo 2

Sekce: Naše téma

Název článku: Reakce na článek „Knihovní řád obecní knihovny“

Autor: Marta Lelková

Zdroj: <http://www.svkhk.cz/Pro-knihovny/Zpravodaj-U-nas/Clanek.aspx?id=20120212>

Reakce na článek „Knihovní řád obecní knihovny“

Marta Lelková

Knihovní řád je jedním z dokumentů, které musí každá knihovna mít. Jeden můj známý říká: **Kde není řád, tam je neřád!** Je v tom kus pravdy. Je však málo platné, že v knihovnách knihovní řád je, když se jím ti, pro které je určen, nebudou řídit. Knihovní řád má knihovníkovi sloužit jako návod, **proč, co, jak** má v knihovně vykonávat. Proto bych doporučila čas od času si oživit jeho obsah. Uživatel knihovny se v něm zas může dozvědět, co mu knihovna nabízí a za jakých podmínek. O jeho obsahu ho má knihovník poučit při registraci, nebo když ho dlouhodobě registrovaný čtenář porušuje.

Obecní knihovny v naší působnosti mají knihovní řád zpracovaný podle vzoru, který nabízí Národní knihovna na svých stránkách. Ten si pro své podmínky přizpůsobily samy nebo s naší pomocí. Až do dnešních dnů je tento řád použitelný, ale dávám za pravdu autorce článku, že je potřeba sledovat jeho aktuálnost. To není věc jednorázová, protože se buď služby, poplatky nebo technika v knihovnách mění. Nemělo by tam v článku: **„Pokyny pro využívání výpočetní techniky“** stát, že uživatel může kopírovat na formátované diskety, které se už dost dlouho nepoužívají. Naopak, když se může kopírovat, tak na které nosiče dat. (Toto doporučení lze doposud najít v knihovních řádech našich knihoven.)

Co se týče použití internetu, my knihovníkům doporučujeme mít u počítače viditelně vystavený internetový řád. Ten například konkrétně vyjmenovává stránky, které kvůli svému obsahu nemohou být v knihovně navštěvovány. Týká se to hlavně stránek s erotickým, fašistickým nebo jinak rasisticky zaměřeným obsahem. Předejde se tím možným nepříjemným konfrontacím s uživatelem, který nebyl o pravidlech použití poučen slovně.

Naši knihovníci by si ušetřili mnoho následných problémů, kdyby se sami knihovním řádem řídili. Ale věřím jim, že to často není lehké. Kolikrát jsou knihovníci rádi, že se vůbec čte a do knihovny čtenáři chodí. Nebo na vesnicích hrají velkou roli i osobní vztahy. A pak se hodně toleruje, odpouští. S výpůjční lhůtou jsou asi největší problémy. Na vesnicích je o hodně větší benevolence k hříšníkům, kteří knihy nevracejí ve stanovených lhůtách. Pak se těžko vymáhá vypůjčený dokument nebo jeho náhrada.

Ale ani ten nejlepší knihovní řád neudělá v knihovně pořádek. Je to na knihovníkovi. Řád mu slouží jenom jako právní opora a štít proti neukázněným čtenářům.